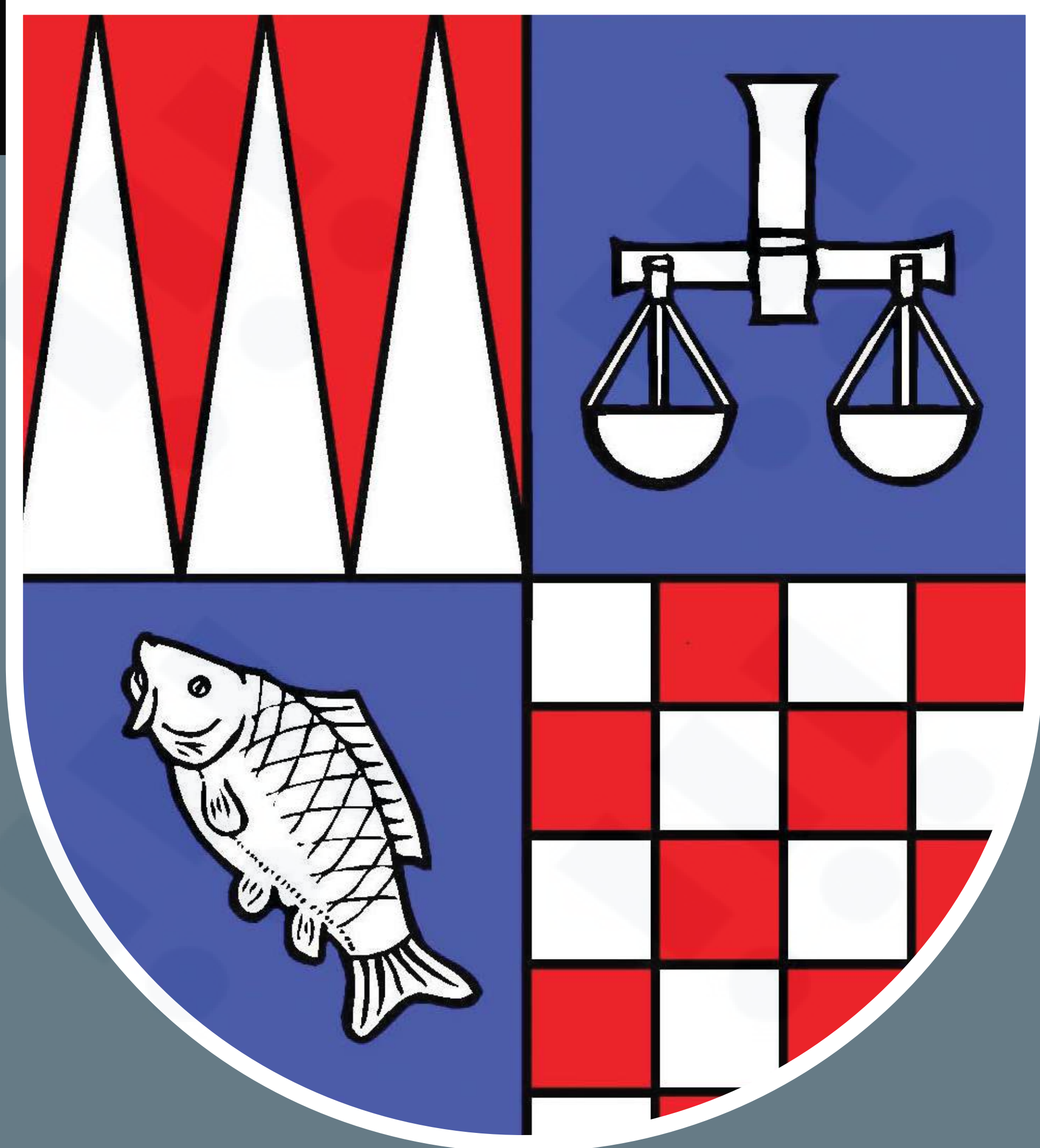

Ostrava–Jih

750!!!
OSTRAVA 1267 – 2017

Popis znaku – čtvercý štít: v prvním červeném poli tři stříbrné kužely, ve druhém modrém poli stříbrná váhy, ve třetím modrém poli kosmo položená stříbrná ryba, čtvrté pole stříbrno-červeně šachované.

Udělen Radou města Ostravy 4. 10. 1994.

Znak městského obvodu vychází z historických pečetních vyobrazení původních obcí. V prvním poli tři kužely připomínají držení Zábřehu olomouckou kapitulou, váhy jako symbol boží spravedlnosti v druhém poli jsou převzaty ze znaku Výškovic, ryba ve třetím poli vychází z pečetního obrazu Hrabůvky a je připomínkou zdejšího rybníkářství. Čtvrté šachované pole symbolizuje sídlištní zástavbu nejen na Dubině a v Bělském lese, ale v celém obvodu.

1288

Zábřeh nad Odrou
první písemná zmínka

1392

Hrabůvka
první písemná zmínka

1408

Výškovice
první písemná zmínka

1924

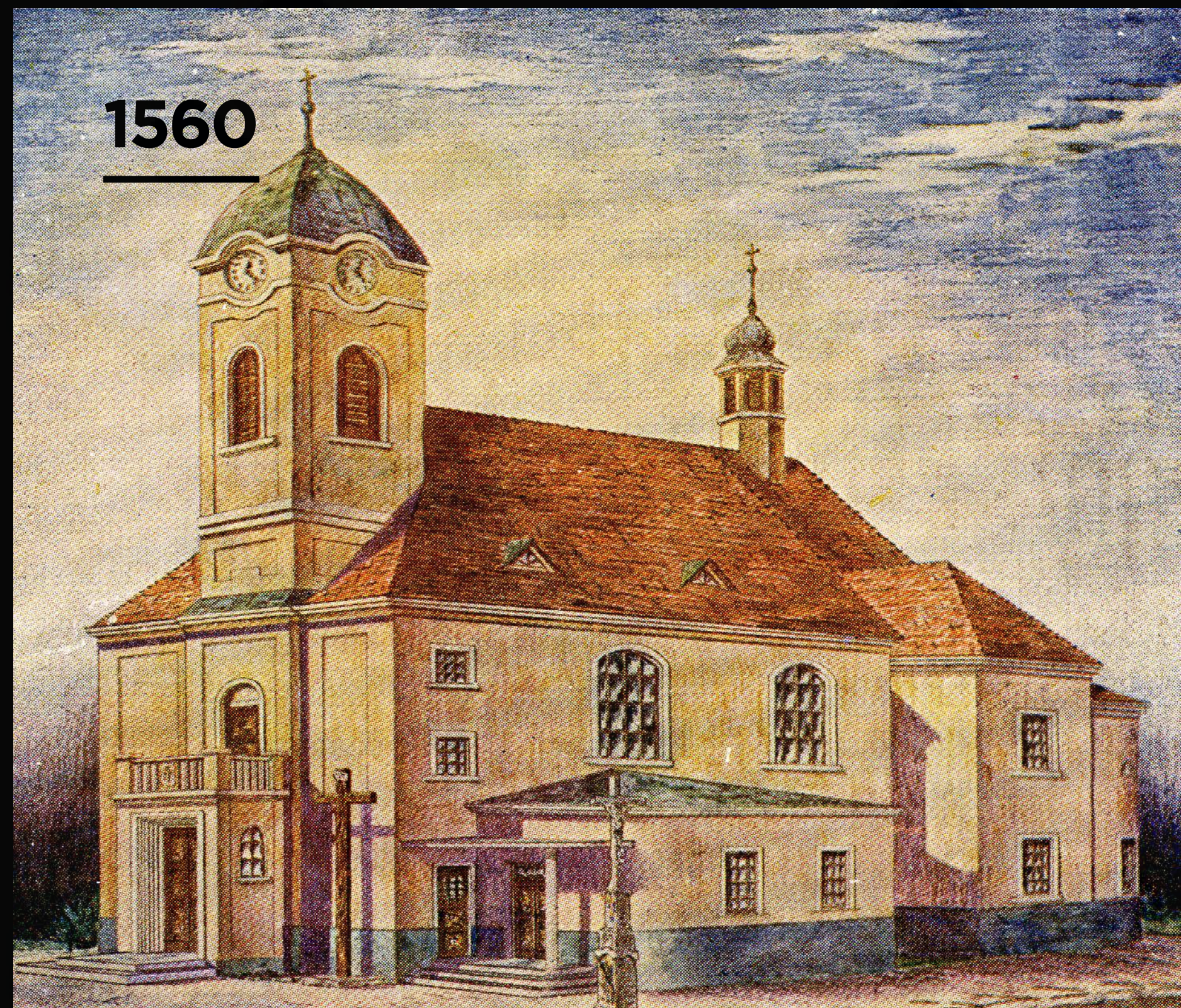
Zábřeh
připojení k Ostravě

1924

Hrabůvka
připojení k Ostravě

1941–1954, 1966

Výškovice
připojení k Ostravě

1529

Zábřežská tvrz se v historických pramenech poprvé objevuje v roce 1529. Již na přelomu 16. a 17. století, kdy se Zábřeh stal majetkem nejvyššího písaře moravského markrabství Ctibora Syrkovského z Pěrkova, proběhla její přestavba na renesanční zámek. Později došlo k dalším úpravám již v barokním slohu. Od roku 1652, kdy olomoucký biskup Leopold Vilém daroval Zábřeh olomoucké kapitule, přestal být zámek panským sídlem a sloužil různým účelům, v 18. století jako fara, od 19. století už jen jako obytný objekt. Od 80. let 20. století byl opuštěn a chátral, v letech 2005–2007 ho však noví majitelé nechali citlivě zrekonstruovat. V současnosti nabízí tato kulturní památka luxusní restaurační, ubytovací i lázeňské služby.

1560

V roce 1560 je poprvé zmiňován kostelík sv. Marka v Zábřehu v souvislosti se spory mezi příslušníky Jednoty bratrské a katolickou duchovní správou, která zde poté na dlouhou dobu zanikla. Tehdy ještě dřevěný kostel byl opraven v roce 1672 a od té doby je zasvěcen Navštívení Panny Marie. Původní stavba však byla v letech 1806–1811 zcela odstraněna a na jejím místě vyrostl nový, již kamenný kostel v klasicistním slohu, k úplné obnově farnosti došlo v roce 1874. V kostele byl dlouhou dobu uchováván vzácný gotický zvon z přelomu 13. a 14. století, pocházející zřejmě z jiné zrušené církevní stavby; není vyloučeno, že se jedná o jeden z nejstarších zvonů v celých českých zemích. V současnosti je vystaven v Arcidiecézním muzeu v Olomouci. (Kostel v roce 1947)

1873

Výškovice od svého založení náležely k farnosti a škole ve Staré Bělé. Patrně nejvýznamnější

veřejnou stavbou v obci – být se jednalo jen o menší přízemní budovu – se tak stala obecní škola, vybudovaná v roce 1873. Až v letech 1891–1892 byla pak vystavěna kaple Nanebevzetí Panny Marie, která od roku 1967 náleží již ne ke starobělské, nýbrž k zábřežské farnosti. (Titulní list školní matriky z roku 1874)

1892

Na území Hrabůvky vznikly v průběhu 19. a na počátku 20. století jen drobnější průmyslové podniky; patrně nejvýznamnějším z nich byla továrna na drátěná a konopná lana německého podnikatele Adolfa Deichsla, která se záhy stala prosperujícím závodem, jehož produkty nalezaly díky svému specializovanému sortimentu odbyti i v zahraničí. Po roce 1945 byla jako německý majetek konfiskována, od roku 1948 nesla název Ocelana, národní podnik. V roce 1951 byla však továrna zrušena a objekt předán Vítkovickým železárnám, které ho upravily na učňovské dílny. I v současnosti se v budově na rohu ulic Závodní a Provaznické nacházejí zámečnické dílny Vítkovické střední průmyslové školy a gymnázia. (Jako sídlo firmy bývaly v inzerci často uváděny Vítkovice, podstatně známější než malá obec Hrabůvka)

1909

Budova staré zábřežské radnice, vystavěná v roce 1801, sloužila původně jako jednotřídní škola (do roku 1871) a poté jako hostinec. Obec Zábřeh zakoupila objekt v roce 1909, radnici však byl jen do roku 1924, kdy došlo k připojení Zábřehu k Moravské Ostravě a obecní samospráva byla zrušena. Svému původnímu účelu se již budova nevrátila. Současné sídlo samosprávních orgánů městského obvodu Ostrava-Jih, které leží na území Hrabůvky, vzniklo rekonstrukcí ubytovny Vítkovických železáren a jako radnice slouží od roku 1969.

1910

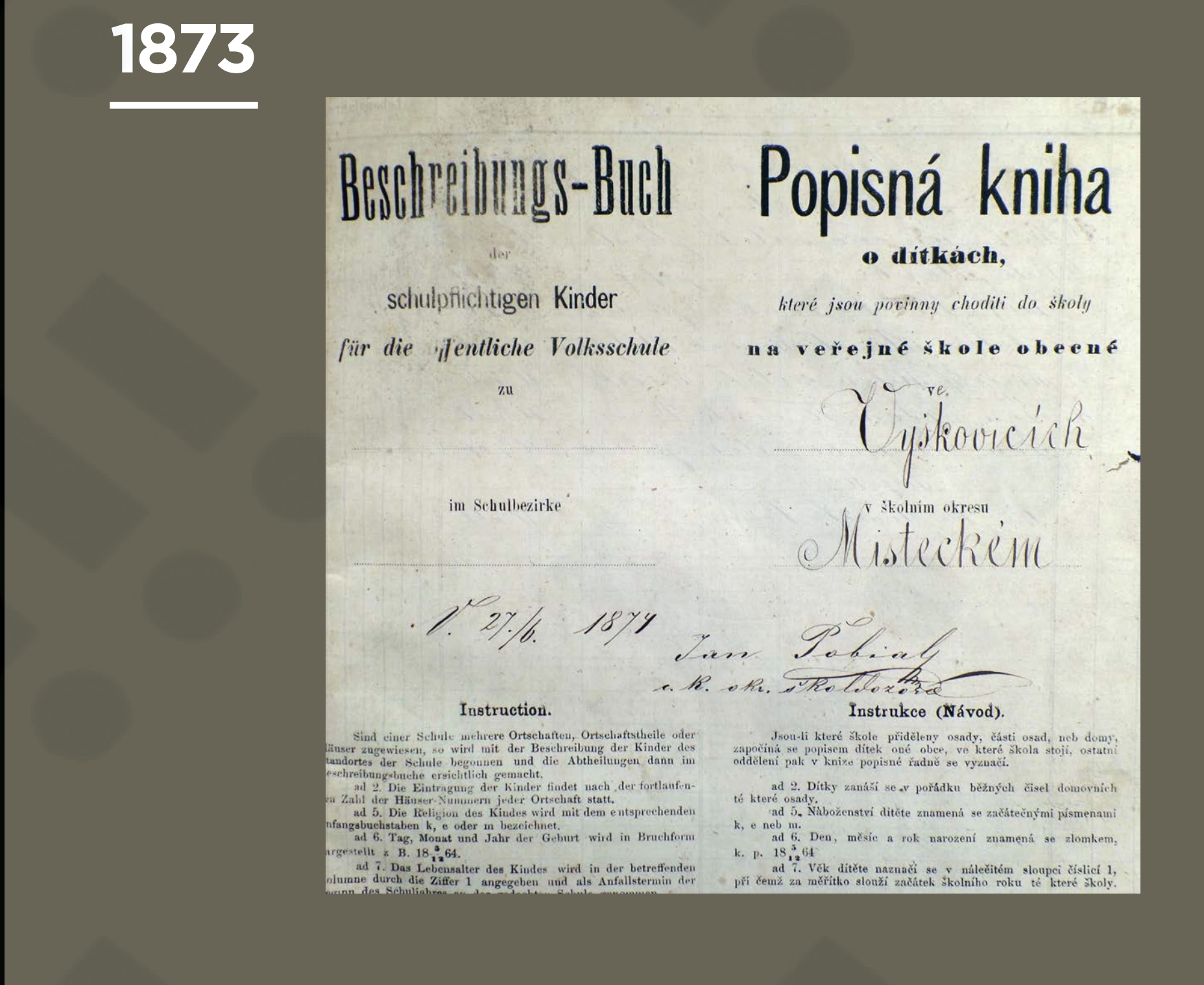
V roce 1910 se Hrabůvka, přifařená od roku 1780 k Hrabové, stala sídlem duchovní správy. V témže roce, 16. října 1910, byl také slavnostně vysvěcen farní kostel Panny Marie, královny posvátného růžence, jehož stavbu projektovala a realizovala renomovaná firma Fr. Grossmann & Fr. Fiala.

1914

Vojtěch Martínek (1887–1960), básník, spisovatel, literární kritik a pedagog, po němž nese své jméno důležitá dopravní tepna, byl rodákem z Brušperka. Hrabůvka se mu však stala druhým domovem; usadil se tu záhy po svatbě v roce 1914 a žil zde až do své smrti. S výjimkou několika let v období nacistické okupace (1941–1945) působil od roku 1914 prakticky nepřetržitě na Matičním gymnáziu v Ostravě, a to až do roku 1947. Z jeho bohatého díla lze jmenovat např. románové trilogie z prostředí Ostravska Černá země a Kamenný řád nebo román Stavý rachotí, věnovaný rodnému Brušperku.

1921

Úřednická kolonie Vítkovických železáren, pojmenovaná později na počest stého výročí jejich založení v roce 1828, začala být na území Hrabůvky budována již od roku 1921. Především druhá fáze její výstavby v letech 1926–1932 je spojena se jménem významného ostravského architekta Ernsta Kornera, který se inspiroval vídeňskou bytovou sociální výstavbou a vtiskl prostřednictvím expresionistické výzdoby objektů (štítů, atik, portálů, arkýřů aj.) tomuto obytnému celku jedinečný charakter. Výstavba Jubilejní kolonie pokračovala po etapách ještě během 2. světové války a poté v letech 1946–1948.

1892

Ostrava–Jih

750!!!
OSTRAVA 1267 – 2017

Popis znaku – čtvrcený štít: v prvním červeném poli tři stříbrné kužely, ve druhém modrém poli stříbrná váhy, ve třetím modrém poli kosmo položená stříbrná ryba, čtvrté pole stříbrno-červeně šachované.

Udělen Radou města Ostravy 4. 10. 1994.

Znak městského obvodu vychází z historických pečetních vyobrazení původních obcí. V prvním poli tři kužely připomínají držení Zábřehu olomouckou kapitulou, váhy jako symbol boží spravedlnosti v druhém poli jsou převzaty ze znaku Výškovic, ryba ve třetím poli vychází z pečetního obrazu Hrabůvky a je připomínkou zdejšího rybníkářství. Čtvrté šachované pole symbolizuje sídlištní zástavbu nejen na Dubině a v Bělském lese, ale v celém obvodu.

1288

Zábřeh nad Odrou
první písemná zmínka

1392

Hrabůvka
první písemná zmínka

1408

Výškovice
první písemná zmínka

1924

Zábřeh
připojení k Ostravě

1924

Hrabůvka
připojení k Ostravě

1941–1954, 1966

Výškovice
připojení k Ostravě

1936

Letiště v Hrabůvce bylo vybudováno z iniciativy spolku Ostravský aeroklub, vzniklého v roce 1935. Díky usilovné práci bylo již v březnu 1936 za přítomnosti starosty Josefa Chalupníka oficiálně založeno a do konce téhož roku se podařilo získat povolení k jeho užívání. Po 2. světové válce bylo postátněno a připojeno na vnitrostátní síť leteckých linek. Svému účelu sloužilo až do roku 1959, kdy bylo zprovozněno nové letiště v Mošnově. Plocha bývalého letiště v Hrabůvce je nyní již zcela zastavěna sídlištní zástavbou, vzniklou v 60. a 70. letech 20. století kolem ulic Horní a Dr. Martínka. (Hangár na letišti v Hrabůvce v roce 1948)

1968

Na katastru obce Výškovice, která si až do připojení k Ostravě zachovala prakticky beze změny svůj venkovský, zemědělský ráz, byla v roce 1968 zahájena výstavba nového obytného obvodu, projektovaného jako skladba čtyř a dvanáctipodlažních panelových domů. Intenzivní bytová výstavba pokračovala i v následujících letech kolem nově budované ulice Výškovické a výrazně změnila dosavadní tvář této městské části. (Výškovice na mapě z roku 1964, před připojením k Ostravě)

1984

K 1. 1. 1984 v rámci tehdejšího obvodu Ostrava 3 vznikla nová městská část Dubina. Důvodem jejího vytvoření byla rozsáhlá sídlištní bytová výstavba, probíhající v této oblasti, která byla dosud součástí čtyř katastrálních území – Staré Bělé, Nové Bělé, Hrabové a Hrabůvky. (Základní škola na ulici Františka Formana na Dubině, 1996)

1986

V roce 1986 byl otevřen Palác kultury a sportu Vítkovice, multifunkční hala, vybudovaná v Zábřehu podle projektu architekta Vladimíra Dedečka. Moderní řešení umožňuje využít její vnitřní prostory jak ke sportovním účelům (hokej, krasobruslení, ale také gymnastika, míčové hry aj.), tak také jako velký koncertní sál s kapacitou pro více než deset tisíc diváků. V letech 2003–2004 prošla rekonstrukcí a modernizací a nesla až do roku 2015 název ČEZ Aréna. V současnosti je provozována pod názvem Ostravar Aréna a je domovským stadionem hokejového klubu HC Vítkovice Ridera. (Objekt v rekonstrukci v roce 2003)

1988

2. května 1988 zemřel Jaromír Šavrdra, básník, spisovatel, publicista, disident a signatář Charty 77. Rodák z Ostravy–Zábřehu a absolvent bohemistiky na Univerzitě Karlově v Praze působil v Ostravě od roku 1957 jako knihovnik, pedagog a spisovatel. V letech 1968–1969 pracoval jako redaktor deníku Nová svoboda, odkud však musel odejít pro svůj odmítavý postoj k okupaci Československa sovětskými vojsky. Poté byl nucen z důvodu neustálé perzekuce vystřídat řadu zaměstnání, za údajné pobuřování, přechovávání a vydávání samizdatových tiskovin byl dvakrát vězněn, což podlomilo jeho zdraví. V roce 1993 mu bylo in memoriam uděleno čestné občanství města Ostravy a v roce 1998 byl vyznamenán řádem T. G. Masaryka. Jeho jméno nese dnes jedna z ulic na sídlišti Dubina.

2001

4. října 2001 za účasti primátora Ostravy Čestmíra Vlčka proběhlo slavnostní otevření obchodního centra Avion Shopping Park Ostrava v Ostravě–Zábřehu, jehož vlastníkem je společnost IKEA Centres. Po rozšíření prodejních ploch a modernizaci nákupní galerie v letech 2011–2013 dosáhl areál Shopping Parku rozlohy 108 000 m² a je největším nákupním centrem na Moravě a ve Slezsku s návštěvností téměř 10 milionů zákazníků ročně.

2007

20. října 2007 posvětil biskup František Václav Lobkowitz největší sakrální stavbu, postavenou na území Ostravy za uplynulých 100 let – kostel Ducha svatého v Ostravě–Zábřehu. Pozoruhodná stavba s lodí oválného půdorysu a samostatnou zvonici z pohledového betonu byla vybudována v letech 2004–2007 podle projektu brněnského architekta Marka Štěpána. V kostele je instalováno pět vitráží výtvarníka Jakuba Špaňhela, které patří k největším na světě.

